

Hodnocení diplomové práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Barbora Suchá

Název práce: Prarodiče jako vzory očima dětí

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Téma práce: Autorka si vybrala jako téma své práce zajímavou a neotřelou problematiku směřující k řešení otázky, zda a případně v čem dnešní děti vnímají prarodiče jako svoje vzory. Tato otázka je zasazena do kontextu problematiky socializace dětí a mládeže a vztahů mezi generacemi v dnešní společnosti.

Zaměření práce a její struktura:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; teoretická část tvoří zhruba 2/3 textu, 1/3 je částí empirickou. V teoretické části autorka věnuje pozornost problematice socializace jako celoživotnímu procesu. Autorka si nicméně všímá zvláště socializace v období dětství a mládí a faktorů, které ji ovlivňují. Téma socializace pak nazírá i z perspektivy mezigeneračních vztahů (kapitola 2) a jejich různých rovin. V třetí kapitole propojuje mezi sebou problematiku hodnotové orientace a vzorů. Autorka využívá dostupné literatury a různé náhledy na diskutované pojmy. Propojuje existující teorie se studovanou problematikou a zacílením na prarodičovské vzory.

Empirické šetření: Cílem empirického šetření je dle autorky „zjistit, zda jsou pro současné děti ve věku 10 – 15 let jejich prarodiče vzorem a pokud ano, z jakého důvodu“ (str. 51). Na začátku kapitoly 4.3 autorka uvádí, že využije kvantitativní metody, poté v textu doplňuje, že využila i drobného kvalitativního šetření. Stanovuje hlavní otázku a dvě dílčí otázky, připojuje také čtyři hypotézy. Zajímavou otázkou jistě je, jak chápe autorka vztah mezi H1 a H4, proč je formulovala samostatně.

Pro sběr dat využila autorka dotazníkového šetření, na které odpovědělo 154 respondentů. Sběr dat probíhal pomocí formuláře Google. Čtenář by jistě také rád věděl, jak byli respondenti na možnost účasti v šetření upozorněni a jaká měla zvolená varianta sběru dat rizika či limity. Získané výsledky jsou zajímavé a vzbuzují řadu otázek. Jednou z nich jsou dvě otázky dotazníku věnované trávení volného času dotázaných dětí – jaký je jejich vztah k vzorům prarodičů? Bylo možné tuto oblast nějak vztáhnout k vzorům? Zajímavé, i když rovněž překvapivé, je zjištění, že čtvrtina dětí se s prarodiči vůbec nestýká. Pedagogicky zajímavé a inspirativní je zjištění o tom, jaké důvody vedou děti k tomu, že se domnívají, že jim jsou prarodiče vzorem. Jsou to především prosociální hodnoty, které samy děti oceňují (pomáhají ostatním, starají se o rodinu, hezky se ke mně chovají, apod)? Ocenit lze úsilí autorky o výpočet chí-kvadrátu, pro jeho správný výpočet však není splněna podmínka pro test nezávislosti v kontingenční tabulce, a to že nejvíce 20 % teoretických četností může být menších než 5 a žádná teoretická četnost nesmí být menší než 1. S tímto rizikem je tedy třeba se na získaná data dívat. Při představení výsledků rozhovorů z textu vypadla informace o tom,

co bylo cílem dotazování. Byl rozhovor skutečně nestrukturovaný? Měla autorka pro jeho vedení vymezeny alespoň okruhy dotazování?

Využitelnost pro praxi je v kontextu studovaného oboru inspirativní, téma je dobře pedagogicky uchopitelné.

Rozsah práce odpovídá plně požadavkům na diplomové práce, text má 70 stran.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální a odpovídají potřebám diplomové práce.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Práce je psána srozumitelným jazykem. Místy se objevují drobné chyby či překlepy. V tabulce 7 a 8 zřejmě vypadlo vyjádření v procentech.

Celkové zhodnocení diplomové práce:

Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornými zdroji a literaturou, podařilo se jí připravit, realizovat a vyhodnotit vlastní výzkumné šetření a poznatky z něj vtělit do svého textu. Autorka přistupovala ke zpracování tématu se zájmem a zaujetím pro problematiku. Realizace i vyhodnocení vlastního empirického šetření mají svoje omezení, ale jsou tvůrčím pokusem zpracovat nové téma. Analýza v rámci textu zůstává v základní deskriptivní podobě, nicméně je dobrým odrazovým můstkem pro pedagogickou diskusi. Odevzdaný text má předpoklady pro úspěšnou obhajobu.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

- Jak chápete uváděný pojem „kulturace“ na str. 10?
- Jak se výsledky předvýzkumu odrazily v samotném dotazníkovém šetření?

Datum: 15. 5. 2020